

Omfanget og betydningen af den kreative økonomi i Region Midtjylland og Danmark

Udarbejdet af Seismonaut i regi af
More Creative for Region Midtjylland

December 2017

Indholdsfortegnelse

Introduktion	1
Region Midtjylland indtager en central rolle i den kreative økonomi.....	2
Kort om metoden	3
Det kreative erhvervsområde i Region Midtjylland	4
26.138 kreative årsværk i Region Midtjylland i 2015.....	4
Det kreative erhvervsområde bidrager positivt til den regionale økonomi.....	5
Erhvervsklyngerne og den kreative økonomi i Region Midtjylland	6
Hvor findes de kreative jobfunktioner i Region Midtjylland?	7
Den kreative økonomi og erhvervsklyngerne	9
Arkitektur	9
Design.....	12
Den digitale visuelle industri (DVI)	15
Mode.....	18
Bilag.....	22
Bilag 1 - Analysens metode- og datagrundlag.....	22
Bilag 2 – Erhvervsklyngernes brancher og jobfunktioner	24

Introduktion

Det kreative erhvervsområde bidrager med en væsentlig del af værdiskabelsen og beskæftigelsen i dansk økonomi. I de hidtidige opgørelser af bidraget til den danske økonomi har der været taget udgangspunkt i branchekoder og dermed i vid udstrækning i de produkter eller tjenesteydelser, som virksomhederne inden for branchekoderne leverer. Denne analyse anlægger en ny vinkel på det kreative erhvervsområde idet den tager afsæt i den kreative aktivitet hos de virksomheder, der beskæftiger medarbejdere i kreative jobfunktioner.¹

Analysen etablerer herigennem en ny og faktabaseret baseline for omfanget og betydningen af det kreative erhvervsområde, ligesom analysen etablerer et egentligt og solidt grundlag for at kunne monitorere omfanget, fordelingen og betydningen af det kreative erhvervsområde.

Analysen er udarbejdet af Seismonaut i regi af More Creative, der er et ambitiøst, strategisk initiativ, som er dedikeret til at skabe vækst og arbejdspladser gennem udvikling af de kreative erhverv i Region Midtjylland. Analysen har derfor særligt fokus på omfanget og betydningen af det kreative erhvervsområde i Region Midtjylland. Analysen har desuden særskilt fokus på de fire erhvervsklynger, som More Creative-indsatsen aktivt understøtter nemlig arkitektur, design, mode og den digitale visuelle industri (sidstnævnte betegnes i rapporten som DVI).

Med inspiration fra bl.a. UK, Schweiz, Holland og Finland tages i denne rapport udgangspunkt i *kreative jobfunktioner*. Kreative jobfunktioner benyttes som udtryk for den kreative aktivitet i virksomhederne og fungerer dermed som platform for at kunne opgøre det økonomiske bidrag fra det kreative erhvervsområde. Med anvendelse af data fra Danmarks Statistik gives herigennem de første svar på bidraget til den regionale og danske økonomi set ud fra et aktivitetsperspektiv frem for et leveranceperspektiv.

Analysen viser, at det kreative erhvervsområde er større end hidtil opgjort. Det skyldes at den kreative økonomi ikke kun medregner beskæftigede i kreative erhverv, men også kreativt beskæftigede i det øvrige erhvervsliv.

---

¹ I rapporten anvendes betegnelsen ”virksomheder”, selvom der både er tale om private virksomheder og of offentlige virksomheder. En ”kreativ jobfunktion” er i rapporten defineret som en rolle i den kreative proces, der bringer kognitive færdigheder i anvendelse for at skabe en differentiering som resulterer i et enten nyt eller væsentligt forbedret produkt, hvis endelige form ikke er fuldt ud kendt på forhånd.

Region Midtjylland indtager en central rolle i den kreative økonomi

Analysen viser, at virksomhederne i Region Hovedstaden og Region Midtjylland tilsammen tegner sig for næsten 80% af de ca. 145.800 kreative årsværk i Danmark i 2015. Mens virksomhederne i Region Hovedstaden i 2015 beskæftigede ca. 89.350 kreative årsværk (svarende til 61%), beskæftigede virksomhederne i Region Midtjylland samme år ca. 26.140 kreative årsværk (svarende til 18%).

Analysen viser samtidigt, at virksomhederne i Region Midtjylland og i Region Syddanmark i perioden fra 2010 til 2015 har oplevet en større vækst i antallet af kreative årsværk end det er tilfældet i Region Hovedstaden. Hvor virksomhederne i Region Midtjylland og Region Syddanmark har oplevet en stigning på 13%, har stigningen i Region Hovedstaden været på 6%.

Samlet viser analysen således, at virksomhederne i Region Midtjylland tegner sig for både en betydelig andel af de kreative årsværk i 2015 og for en stor andel af væksten i antallet af kreative årsværk fra 2010 til 2015.

Analysen viser også at virksomhederne i Region Midtjylland står for en betydelig del af den samlede omsætning, dog med klar afstand til virksomhederne i Region Hovedstaden, som i 2015 stod for næsten to-tredjedele af den samlede omsætning. Fra 2010 til 2015 viser analysen desuden at virksomhederne i Region Midtjylland har oplevet en større vækst i omsætningen (+37%) end det har været tilfældet i Region Hovedstaden (+26%). Den største vækst skal dog findes blandt virksomhederne i Region Syddanmark, som i perioden har oplevet en stigning i omsætningen på 42%. Virksomhederne i Region Syddanmark bidrog i 2015 således med en omsætning på 38 mia. kr. Til sammenligning bidrog virksomhederne i Region Midtjylland samme år med en omsætning på 51 mia. kr.

Analysen peger dog samtidigt på, at de kreative virksomheder i Region Midtjylland har haft relativt vanskeligt ved at skabe samme positive udvikling i værditilvæksten som i omsætningen. Hvor omsætningen som nævnt er steget med 37% fra 2010 til 2015, er værditilvæksten steget 32% i samme periode. En tilsvarende udvikling gør sig gældende for de kreative virksomheder i landet som helhed og i Region Hovedstaden.

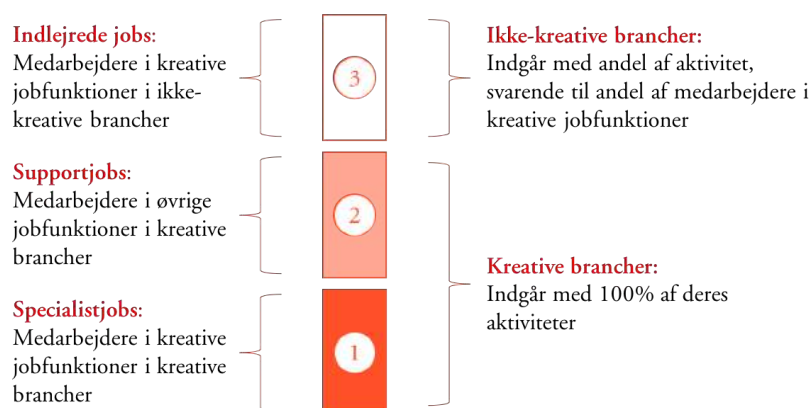
Kort om metoden

Som beskrevet, har de hidtidige opgørelser af bidraget til den danske og regionale økonomi fra det kreative erhvervsområde taget udgangspunkt i branchekoder og dermed i vid udstrækning i virksomhedernes produkter og ydelser. Denne rapport anlægger en ny vinkel på det kreative erhvervsområde idet den tager afsæt i den kreative aktivitet hos de virksomheder, der beskæftiger medarbejdere i kreative jobfunktioner.

Med anvendelse af data fra Danmarks Statistik gives herigennem de første svar på betydningen af det kreative erhvervsområde for økonomien i Region Midtjylland, set ud fra et aktivitetsperspektiv frem for et leveranceperspektiv. Det metodiske grundlag for analysen er beskrevet nærmere i bilag 1. Indledningsvist finder vi det dog værd, kort at beskrive hovedelementerne. Nummereringen i punktopstillingen henviser til nummereringen i den efterfølgende illustration.

1. Analysen tager afsæt i 44 kreative jobfunktioner. Disse er identificeret ud fra en række fastlagte kriterier og fagklassifikationen DISCO08². Medarbejdere i disse jobfunktioner betegnes som enten 'specialistjobs' eller 'indlejrede jobs' (se nærmere under pkt. 3).
2. Såfremt virksomhederne inden for en branche samlet set beskæftiger +30% medarbejdere i kreative jobfunktioner, udgør denne branche en kreativ branche³. De øvrige medarbejdere i disse kreative brancher betegnes som 'supportjobs'.
3. Medarbejdere i kreative jobfunktioner hos virksomheder, som ligger uden for de kreative brancher, betegnes som 'indlejrede jobs'.

Som det også fremgår af illustrationen nedenfor, medregnes i analysen den fulde økonomiske aktivitet hos virksomheder inden for de kreative brancher. For så vidt angår virksomheder uden for de kreative brancher, medregnes i analysen den andel af deres økonomiske aktivitet, der svarer til andelen af medarbejdere beskæftiget i kreative jobfunktioner.

Det er vigtigt at påpege, at analysen med anvendelsen af betegnelserne specialistjobs, supportjobs og indlejrede jobs, ikke tillægger nogle jobfunktioner større værdi end andre. Omvendt er det netop hensigten med analysen at pege på betydningen af alle typer af kreativt beskæftigede.

² For at en jobfunktion er kreativ skal fire ud af fem af følgende kriterier være opfyldt: a) ny proces, b) resistent over for automation, c) ikke-gentagelig eller ikke-ensartet funktion, d) kreativt bidrag til værdikæden samt e) fortolkning, ikke blot omformning.

³ De 30% er udregnet som et gennemsnit for perioden 2012-2014.

Det kreative erhvervsområde i Region Midtjylland

26.138 kreative årsværk i Region Midtjylland i 2015

I 2015 beskæftigede virksomhederne i Region Midtjylland i alt **26.138** kreative årsværk, svarende til **18%** af det samlede antal kreative årsværk i Danmark og til **6%** af det samlede antal årsværk i Region Midtjylland i 2015.

Målt på antallet af kreative årsværk overgås Region Midtjylland alene af Region Hovedstaden, hvor virksomhederne i 2015 beskæftigede i alt 89.347 kreative årsværk, svarende til 61% af det samlede antal kreative årsværk i Danmark i 2015 og til 10% af det samlede antal årsværk i Region Hovedstaden i 2015.

Analysen viser dermed, at den danske kreative økonomi i særlig grad drives frem af Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Tilsammen tegner de to regioner sig for næsten 80% af de i alt 145.800 kreative årsværk i Danmark i 2015.

Analysen viser samtidigt, at virksomhederne i Region Midtjylland og i Region Syddanmark i perioden fra 2010 til 2015 har oplevet en større vækst i antallet af kreative årsværk end det er tilfældet i Region Hovedstaden. Hvor virksomhederne i Region Midtjylland og Region Syddanmark har oplevet en vækst i antallet af kreative årsværk på **13%** i perioden, har væksten i Region Hovedstaden været på 6%. På landsplan er antallet af kreative årsværk steget med 2% i denne periode. Væksten på 13% i Region Midtjylland svarer til en stigning i antallet af kreative årsværk på **3.019** årsværk i perioden 2010 og 2015.

Samlet viser analysen således, at virksomhederne i Region Midtjylland tegner sig for både en betydelig andel af de kreative årsværk i 2015 og for en stor andel af væksten i antallet af kreative årsværk fra 2010 til 2015. I tabellen nedenfor præsenteres udvalgte nøgletal fra analysen af den kreative økonomi:

	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2010-2015 (udvikling)
Region Nordjylland	7.153	+8%	10,1	+17%	3,7	+27%
Region Midtjylland	26.138	+13%	50,7	+37%	16,2	+32%
Region Syddanmark	17.255	+13%	37,7	+42%	11,9	+50%
Region Sjælland	5.904	0%	10,0	+16%	3,2	+14%
Region Hovedstaden	89.347	+6%	191,4	+26%	65,5	+18%
Hele landet	145.797	+2%	299,9	+29%	100,5	+24%

26.138
KREATIVE ÅRSVÆRK I
Region Midtjylland i 2015

18% af alle kreative jobs
på tværs af Danmark

6% af samtlige årsværk i
Region Midtjylland

13% vækst fra 2010 til 2015
i Region Midtjylland
svarende til **3.019** årsværk

Det kreative erhvervsområde bidrager positivt til den regionale økonomi

Stigning i omsætningen på 37% fra 2010-2015

Som det fremgår af tabellen ovenfor, viser analysen at virksomhederne i Region Midtjylland står for en betydelig del af den samlede omsætning inden for den kreative økonomi. De kreative virksomheder i Region Midtjylland genererede i 2015 således en samlet omsætning på 51 mia. kr. i 2015, svarende til 6% af den samlede omsætning i Region Midtjylland i 2015 og til 17% af den samlede kreative omsætning i hele landet i 2015.

Fra 2010 til 2015 viser analysen desuden at virksomhederne i Region Midtjylland har oplevet en større vækst i omsætningen (+37%) end det har været tilfældet i Region Hovedstaden (+26%).

Den største vækst skal dog findes blandt virksomhederne i Region Syddanmark, som i perioden har oplevet en stigning i omsætningen på 42%. Virksomhederne i Region Syddanmark bidrog i 2015 således med en omsætning på 38 mia. kr. Til sammenligning bidrog virksomhederne i Region Midtjylland samme år med en omsætning på 51 mia. kr.

Stigning i eksporten på 91% fra 2010-2015

På tilsvarende vis peger analysen på, at virksomheder i Region Midtjylland med medarbejdere i kreative jobfunktioner har oplevet en betydelig vækst i eksporten fra 2010-2015 og at disse virksomheder bidrager væsentligt til en positiv udvikling i eksporten i Region Midtjylland. I denne periode har virksomheder i Region Midtjylland med medarbejdere i kreative jobfunktioner således opnået en vækst i eksporten på 91%, mens det samlede erhvervsliv i Regionen har opnået en vækst på 39%.

Virksomheder med kreative medarbejdere i Region Midtjylland har dertil oplevet den største vækst i eksporten sammenlignet med de øvrige regioner. I 2015 udgjorde eksporten fra virksomheder i Region Midtjylland med medarbejdere i kreative jobfunktioner i alt 15 mia. kr., svarende til 6% af regionens samlede eksport i 2015 og til 16% af den samlede eksport fra virksomheder med medarbejdere i kreative jobfunktioner. Til sammenligning eksporterede de tilsvarende virksomheder i Region Hovedstaden i 2015 for i alt 65 mia. kr.

Stigning i værditilvæksten på 32% fra 2010-2015

I forhold til værditilvæksten udemærker virksomheder med medarbejdere i kreative jobfunktioner sig også. Mens erhvervslivet i Region Hovedstaden fra 2010-2015 oplevede en stigning i værditilvæksten på 18% fra 2010-2015, har virksomhederne i Region Midtjylland i samme periode oplevet en stigning i værditilvæksten på 32%.

Værditilvæksten fra virksomheder med medarbejdere i kreative jobfunktioner i Region Midtjylland nåede i 2015 et samlet niveau på 16 mia. kr., svarende til 9% af den samlede værditilvækst i Region Midtjylland. På landsplan udgjorde den samlede værditilvækst hos virksomheder med medarbejdere i kreative jobfunktioner i 2015 ca. 101 mia. kr.

Som det også fremgår af tabellen ovenfor, peger analysen dog samtidigt på, at de kreative virksomheder i Region Midtjylland har haft relativt vanskeligt ved at skabe samme positive udvikling i værditilvæksten som i omsætningen. Hvor omsætningen som nævnt er steget med 37% fra 2010 til 2015, er værditilvæksten som nævnt steget 32%. En tilsvarende udvikling gør sig gældende for de kreative virksomheder i landet som helhed og i Region Hovedstaden.

Erhvervsklyngerne og den kreative økonomi i Region Midtjylland

Analysen har som nævnt i introduktionen et særskilt fokus på de fire erhvervsklynger, som More Creative-indsatsen aktivt understøtter nemlig arkitektur, design, mode og den digitale visuelle industri (DVI). I tabellen nedenfor præsenteres udvalgte nøgletal fra analysen af den kreative økonomi inden for de fire erhvervsklynger i Region Midtjylland:

Region Midtjylland	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2015 (andel)	2015 (mia. kr.)	2015 (andel)	2015 (mia. kr.)	2015 (andel)
Arkitektur	2.462	9%	3,5	7%	1,6	10%
Design	2.335	9%	6,5	13%	1,6	10%
DVI	10.785	41%	22,7	45%	8,5	52%
Mode	1.052	4%	3,1	6%	0,7	4%
Region Midtjylland	26.138	100%	50,7	100%	16,2	100%

Note: De fire erhvervsklynger summerer ikke til 100%. Dette skyldes, at de kreative jobfunktioner i Region Midtjylland også skal findes inden for andre erhvervsområder. Det er dog ikke umiddelbart muligt at beregne den resterende andel, idet samme jobfunktion kan være relevant for flere erhvervsklynger.

Som det fremgår af tabellen, peger analysen bl.a. på at DVI-området udgør en relativt stor andel af den kreative økonomi i Region Midtjylland. Dette skal dog også ses i lyset af, at DVI dækker over flere branchebetegnelser (film, tv, animation, computerspil mv.), mens de øvrige tre erhvervsklynger dækker færre branchebetegnelser.

DVI tegner sig således for 41% af det samlede antal kreative årsværk i 2015, mens arkitektur- og designområderne begge tegner sig for 9% og modeområdet for 4%. Betydningen af DVI viser sig også på omsætning og værditilvækst, idet området i 2015 står for den største del sammenholdt med de øvrige tre erhvervsklynger.

Som det også fremgår af tabellen, peger analysen endvidere på at virksomhederne på DVI- og arkitektområdet i denne periode har formået at skabe en større stigning i værditilvæksten end i omsætningen. Omvendt viser analysen, at virksomhederne inden for design- og modeområderne ikke har kunne skabe samme stigning i værditilvæksten som i omsætningen.

Hvor findes de kreative jobfunktioner i Region Midtjylland?

Afsættet i virksomhedernes aktiviteter frem for deres branchekoder og leverancer giver mulighed for at opnå et nyt og mere nuanceret billede af sammensætningen af det kreative erhvervsområde. Tilgangen giver således mulighed for at afdække og analysere sammensætningen af de forskellige jobfunktioner inden for erhvervsområdet.

Som beskrevet ovenfor, sondres mellem såkaldte specialistjobs, supportjobs og indlejrede jobs. Specialist- og supportjobs findes inden for de kreative brancher, mens de indlejrede job omfatter medarbejdere i kreative jobfunktioner i ikke-kreative brancher.

For Region Midtjylland er de 26.138 kreative årsværk i 2015 fordelt med 18% specialistjobs, 44% supportjobs og 38% indlejrede jobs.

Såfremt analysen havde taget afsæt i virksomhedernes branchekoder alene ville den tredje gruppe – de 38% indlejrede – ikke være omfattet. Analysen identificerer dermed 9.925 kreative årsværk i Region Midtjylland i 2015, som skal findes uden for de kreative brancher.

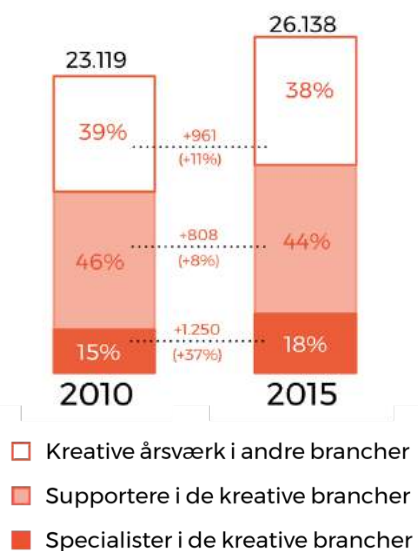
Denne gruppe af personer er vokset med 11% fra 2010-2015, svarende til 960 årsværk. Analysen peger dermed på, at væksten i det kreative erhvervsområde i Region Midtjylland i høj grad også skal findes blandt erhverv og brancher, som hidtil ikke har været inkluderet som en del af det kreative erhvervsområde.

Foruden væksten i de indlejrede kreative jobfunktioner, skal væksten findes inden for de kreative brancher. Som illustreret i figuren, er antallet af specialister i denne periode steget med 37% (svarende til 1.250 årsværk), mens antallet af supportere er steget med 8% (svarende til 808 årsværk). Den samlede stigning på 3.091 kreative årsværk i Region Midtjylland svarer til en vækst på 13% fra 2010 til 2015. Til sammenligning er det samlede antal kreative årsværk i denne periode steget med 9% i Region Hovedstaden. Udviklingen i Region Hovedstaden dækker desuden over en stigning i antallet af specialister på 16% og et fald i antallet af supportjobs på 7%.

Et nærmere blik på de virksomheder, der beskæftiger specialister og supportere i Region Midtjylland viser, at disse fordeler sig på alle 33 kreative brancher, men at det særligt er fire af disse, der har båret væksten i antallet af specialister. En tredjedel af alle nye kreative årsværk i regionen skal findes blandt **specialister** i følgende brancher:

- Arkitektvirksomhed,
- Computerprogrammering,
- Computer facility management og
- Konsulentbistand vedrørende informationsvidenskab.

Samlet tegner disse fire brancher sig for en vækst på 1.100 nye specialist-årsværk i perioden.

Et nærmere blik på de virksomheder, der beskæftiger **supportere** viser, at væksten blandt disse i særlig grad skal findes inden for tre af de samme brancher:

- Computerprogrammering,
- Computer facility management samt
- Konsulentbistand vedrørende informationsvidenskab.

Samlet står disse tre brancher for i alt 1.010 nye årsværk i perioden. Omvendt er antallet af supportere faldet inden for Reklamebureauer, hvor der i perioden er forsvundet i alt 238 årsværk.

Sammenholdt med de andre regioner, viser analysen at Region Midtjylland sammen med Region Syddanmark er de eneste regioner, der har oplevet positiv vækst i antallet af supportere. Region Syddanmark har således haft en vækst på 1% mens Region Hovedstaden har oplevet et fald på 7%, svarende til 3.000 supporter-årsværk. For Region Hovedstaden viser analysen at antallet af supportere er steget inden for *Konsulentbistand vedrørende informationsvidenskab* mens antallet er faldet betydeligt inden for *Computerprogrammering* og *Computer facility management*.

For Region Midtjylland viser analysen dermed at de fleste kreative årsværk skal findes hos virksomheder inden for følgende brancher:

- Arkitektvirksomhed,
- Computerprogrammering,
- Computer facility management,
- Konsulentbistand vedrørende informationsvidenskab og
- Udgivelse af aviser, dagblade, ugeblade, magasiner, distrikts- og annonceblade.

Samlet dækker disse brancher over 43% af det samlede antal kreative årsværk i regionen i 2015.

Et nærmere blik på de 9.925 kreative årsværk som findes hos virksomheder uden for de kreative brancher viser, at disse i særlig grad er beskæftiget hos virksomheder inden for *Offentlig administration* og *Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr*. For *Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr* er antallet af kreative årsværk fordoblet i perioden 2010 til 2015, svarende til nye 1.169 kreative årsværk og svarende til 12% af alle de kreative årsværk i andre brancher.

Datagrundlaget fra Danmarks Statistik giver desværre ikke mulighed for at identificere hvilke virksomheder, der konkret er tale om, men et nærmere blik på datagrundlaget kan pege hen imod disse. Branchegruppen *Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr* omfattede i 2015 således i alt 239 virksomheder i Region Midtjylland⁴. Disse virksomheder fordelte sig over 19 forskellige undergrupperinger, hvor top tre var udgjort af undergruppen *Engroshandel med beklædning* (57 virksomheder), *Engroshandel med møbler, tæpper og belysningsartikler* (44 virksomheder) samt *Engroshandel med tekstiler* (19 virksomheder).

---

⁴ Kilde: Udtræk fra CVR-registeret på de undergrupper, der sorterer runder branchekoden, 46.00.4 *Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr*.

Den kreative økonomi og erhvervsklyngerne

Denne analyse er som ovenfor nævnt udarbejdet i regi af More Creative. Analysen har derfor særligt fokus på de fire erhvervsklynger, som More Creative aktivt understøtter; arkitektur, design, mode og DVI. Nærmere afgrænsning og definition af de kreative styrkepositioner fremgår af bilag 1.

Arkitektur

8.677 årsværk på landsplan

Analysen viser at arkitekturområdet i 2015 beskæftigede i alt **8.677 årsværk** på landsplan, svarende til 6% af alle kreative årsværk i Danmark.

De 8.677 beskæftigede inden for arkitektur kan opdeles i to grupper - beskæftigede i arkitektbranchen og arkitekter i andre brancher, hvor arkitektbranchen udgøres af følgende to kreative branchebetegnelser: *Arkitektvirksomhed* og *Indretningsarkitekter og rumdesign*.

I 2015 var **70%** af de beskæftigede inden for arkitektur, beskæftiget i arkitektbranchen, mens de resterende **30%** var beskæftiget i andre brancher, herunder primært inden for offentlig administration (84.00.1).

Som illustreret i figuren til højre, ses i perioden fra 2010 til 2015 en stigning i antallet af årsværk på ca. 700 (svarende til en stigning på 9%). Analysen viser samtidigt, at virksomhedernes omsætning i denne periode er steget med 26% - fra ca. 10 mia. kr. til 12,6 mia. kr.

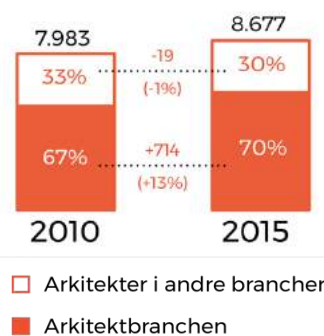
Til sammenligning viser en analyse fra branche- og erhvervsorganisationen for private rådgivende arkitektvirksomheder, Danske Arkitektvirksomheder, at omsætningen blandt medlemsvirksomhederne i samme periode er steget med ca. 35% (Kilde: Danske Arkitektvirksomheder).

Arkitektvirksomhederne er blandt de første til at mærke når kriser i byggesektoren opstår og denne analyse af omfanget og betydningen af den kreative økonomi bekræfter dermed, at arkitekturområdet i denne periode har haft en positiv udvikling, og at området har formået at modstå de konjunkturudviklinger, der ellers kendetegner erhvervet.

8.677

ARKITEKTURÅRSVÆRK I 2015

6,0% af alle kreative jobs på tværs af Danmark

Mere end hver fjerde er beskæftiget i Region Midtjylland

Vendes blikket mod Region Midtjylland, viser analysen at arkitektområdet i Region Midtjylland i 2015 beskæftigede i alt **2.462** årsværk. Dette svarer til **28%** af alle arkitektårsværk på landsplan og til **9%** af alle kreativt beskæftigede i regionen, hvilket er 3%-point højere end landsgennemsnittet.

Mens den gennemsnitlige vækst i antallet af årsværk i hele landet udgjorde **9%** fra 2010 til 2015, var væksten i samme periode mindre i Region Midtjylland, nemlig **4%**.

Analysen viser endvidere, at en relativt stor andel af de beskæftigede inden for arkitektområdet i Region Midtjylland i 2015 var at finde inden for selve arkitektbranchen, mens en mindre andel var at finde i andre brancher.

Selve arkitektbrancherne stod således for **79%** af arkitektur-årsværkene. De resterende **21%** findes som indlejrede i andre brancher, herunder primært inden for offentlig administration (84.00.1).

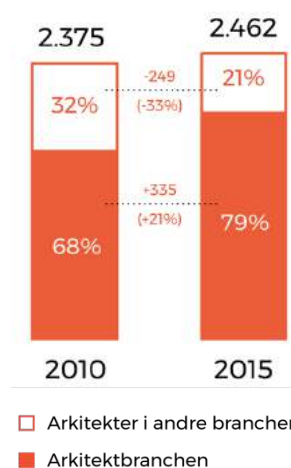
Det vidner om, at arkitektstanden i udpræget grad finder beskæftigelse inden for egne rækker – enten på tegnestuer eller alternativt som arkitekter og byplanlæggere i offentlige embeder samt som undervisere og forskere. Samme billede findes i Region Hovedstaden. Dermed adskiller arkitektbranchen sig fra fx designbranchen, hvor en langt større del er beskæftiget inden for andre brancher.

I Region Midtjylland kan en stor del af udviklingen henføres til udviklingen i antallet af årsværk inden for arkitektbranchen. Her er antallet af årsværk steget med 21%, mens antallet af arkitektårsværk uden for arkitektbranchen er faldet med 33%. Dette vidner om, at det i perioden er gået godt for de private virksomheder i form af tegnestuerne, mens det offentlige område omkring arkitektur og byudvikling ser ud til at have været præget af nedskæringer.

2.462

ARKITEKTURÅRSVÆRK I 2015

9,4% af alle kreative jobs i Region Midtjylland

Den økonomiske udvikling

For arkitekturområdet viser analysen afslutningsvist, at de danske virksomheder med arkitekt-beskæftigede (såvel *i* som *udenfor* arkitektbranchen) i perioden fra 2010 til 2015 har været i stand til at løfte omsætningen med 25%, ligesom eksporten er steget med 79%.

Dette peger på at der på landsplan i denne periode har været en effektivisering inden for arkitekterhvervet. Som tallene også viser, er det dog ikke lykkedes at løfte værditilvæksten i samme grad som omsætningen.

For Region Midtjylland ses overordnet et tilsvarende billede. Her ses dog en relativ stor stigning i eksporten og en relativ lav vækst i omsætningen, hvilket tyder på at virksomhederne i Region Midtjylland i denne periode har fokuseret på internationalisering på bekostning af hjemmemarkedet.

Analysen viser, at omsætningen hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger arkitekter, er steget med **19%** fra 2010 til 2015, svarende til en samlet omsætning i 2015 på 3,5 mia. kr. Eksporten hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger arkitekter, er steget med **101%** i samme periode, svarende til en samlet eksport i 2015 på 0,5 mia. kr.

For Region Midtjylland er værditilvæksten steget **10%** hos de virksomheder, der beskæftiger arkitekter, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på 1,6 mia. kr. Endelig viser analysen, at virksomheder i 2015 beskæftigede **3%** flere årsværk end i 2010.

I tabellen nedenfor sammenfattes udvalgte nøgletal for arkitektur:

Arkitektur	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)
Region Nordjylland	382	0%	0,5	+10%	0,2	-8%
Region Midtjylland	2.462	+4%	3,5	+19%	1,6	+11%
Region Syddanmark	1.201	+2%	2,2	+35%	0,7	+3%
Region Sjælland	422	-21%	0,8	+24%	0,3	-14%
Region Hovedstaden	4.210	+20%	5,7	+28%	2,7	+26%
Hele landet	8.677	+9%	12,6	+26%	5,3	+14%

Som det fremgår af tabellen, peger analysen på at arkitektvirksomhederne i Region Midtjylland har haft relativt vanskeligt ved at skabe samme positive udvikling i værditilvæksten som i omsætningen. Hvor omsætningen som nævnt er steget med 19% fra 2010 til 2015, er værditilvæksten steget 11% i samme periode. En tilsvarende udvikling gør sig gældende i landet som helhed, mens arkitektvirksomhederne i Region Hovedstaden har været tæt på at kunne skabe samme positive udvikling i værditilvæksten som i omsætningen.

Region Midtjylland

3% flere årsværk
19% mere omsætning
101% mere eksport
10% mere værditilvækst

Danmark

8% flere årsværk
25% mere omsætning
79% mere eksport
12% mere værditilvækst

Design

9.951 årsværk på landsplan

Analysen viser at designområdet i 2015 beskæftigede i alt **9.951 årsværk** på landsplan, svarende til 7% af alle kreative årsværk i Danmark. De 9.951 beskæftigede inden for design kan opdeles i to grupper – beskæftigede i designbranchen og beskæftigede i andre brancher. Designbranchen udgøres af følgende fire kreative branchebetegnelser:

- Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter,
- Kommunikationsdesign og grafisk design,
- Indretningsarkitekter og rumdesign, og
- Industriel design og produktdesign.

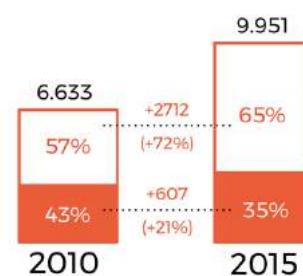
I 2015 var **35%** af de beskæftigede inden for design, beskæftiget i virksomheder i designbranchen, mens de resterende **65%** var beskæftiget i andre brancher.

Som illustreret i figuren, ses i perioden fra 2010 til 2015 en stigning i antallet af årsværk på ca. 3.320 årsværk (svarende til en stigning på 50%). Analysen viser samtidigt, at virksomhedernes omsætning i denne periode er steget med 72% - fra ca. 13,1 mia. kr. til ca. 22,5 mia. kr. Omsætningen er dermed steget mere end antallet af årsværk, hvilket vidner om en stigning i værdiskabelsen pr. årsværk. I tillæg hertil viser analysen, at virksomhederne på designområdet i denne periode har formået at løfte værditilvæksten med ca. 45%, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på ca. 6,7 mia. kr.

Analysen peger derfor samlet på, at virksomhederne på designområdet på landsplan har formået at forøge deres værdiskabelse i en periode, hvor både omsætningen og antallet af årsværk er steget betragteligt. Analysen peger dog også på, at virksomhederne på designområdet på landsplan ikke har formået at forøge værdiskabelsen i samme takt som omsætningen og udvidelsen af medarbejderstaben.

Til sammenligning viser en analyse fra Dansk Design Center og Dansk Industri (DI) fra 2016, at 74% af de virksomheder, der bruger design, oplever, at design har positiv betydning for bundlinjen. Analysen viser samtidigt, at hovedparten (90%) af de virksomheder, der anvender design som et element i deres strategi, oplever at design har positiv indflydelse på bundlinjen ligesom en stor andel af disse virksomheder (52%) oplever at design har stor indflydelse på virksomhedens omsætning. Samme analyse peger dog også på, at et fåtal af danske virksomheder (13% af virksomhederne i undersøgelsen) bruger design strategisk og at der derfor et betydeligt potentiale for at forøge omsætningen gennem strategisk brug af design hos en stor gruppe af virksomheder.

9.951
DESIGNÅRSVÆRK I 2015
6,8% af alle kreative jobs
på tværs af **Danmark**

□ Designere i andre brancher
■ Designbranchen

Hver fjerde er beskæftiget i Region Midtjylland

Vendes blikket mod Region Midtjylland, viser analysen at design-erhvervs-klyngen i Region Midtjylland i 2015 beskæftigede i alt **2.355** årsværk. Det svarer til **24%** af alle design-årsværk på landsplan og til **9%** af alle kreativt beskæftigede i regionen, hvilket er 2%-point højere end landsgennemsnittet (6,8%, se ovenfor).

Region Midtjylland og Region Hovedstaden tegnede sig i 2015 tilsammen for 74% af alle beskæftigede inden for design på landsplan (2.355 årsværk i Region Midtjylland samt 4.993 årsværk i Region Hovedstaden af samlet set 9.951 årsværk på landsplan).

Analysen af den kreative økonomi inden for design viser endvidere, at en relativt lille andel af de beskæftigede i Region Midtjylland i 2015 var at finde inden for selve designbranchen, mens en større andel var at finde i andre brancher. Selve designbranchen stod således for **29%** af design-årsværkene. De resterende **71%** skulle findes som designere, beskæftiget i andre brancher. De kreative designkompetencer skaber altså i høj grad værdi uden for designbranchen.

For de beskæftigede inden for design i Region Midtjylland viser analysen endvidere, at det især er designere i andre brancher, der har oplevet vækst. Antallet af årsværk inden for denne gruppe er steget med 80% i perioden fra 2010 til 2015. Til sammenligning er antallet af designere i andre brancher steget med 70% i Region hovedstaden, hvor antallet af årsværk inden for denne gruppe i 2015 udgjorde 3.106 årsværk.

Analysen giver mulighed for at identificere de brancher udenfor designbranchen, som de resterende beskæftigede inden for design skal findes i. Designere uden for designbranchen i Region Midtjylland skal hovedsageligt findes inden for branchen "Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr (46.00.4)". I 2015 var der 562 design-relaterede årsværk beskæftiget inden for denne branche, hvilket svarer til 24% af alle de beskæftigede inden for design i Region Midtjylland.

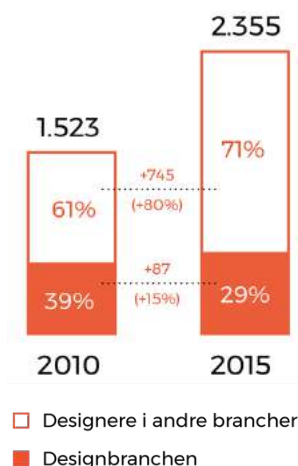
I analysen skelnes som nævnt mellem specialister og supportjobs inden for selve designbranchen. Sondringen mellem disse typer af jobfunktioner inden for designbranchen har alene til formål, at bidrage med ny viden om sammensætningen af de beskæftigede inden for selve designbranchen. Analysen tillægger således ikke specialistjobs eller supportjobs større værdi, da de tilsammen udgør designbranchen.

For Region Midtjylland viser analysen, at hovedparten af de kreative årsværk i designbranchen skal findes blandt supportjobs, mens designbranchen beskæftiger meget få specialist-årsværk. Disse udgjorde i 2015 blot **5%** af alle beskæftigede inden for design i regionen. Omvendt udgjorde support-årsværkene **24%** af alle beskæftigede inden for design i regionen. Samlet udgjorde specialist- og support-årsværkene således 29% af alle beskæftigede inden for design i Region Midtjylland i 2015.

2.335

DESIGNÅRSVÆRK i 2015

8,9% af alle kreative jobs
i Region Midtjylland

Den økonomiske udvikling

I det følgende ser vi nærmere på den betydning de beskæftigede inden for design (dvs. i designbranchen såvel som *udenfor* denne) har for udviklingen i Region Midtjylland opgjort på omsætning, værditilvækst og eksport.

Analysen viser for det første, at omsætningen hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger designere, er steget med **118%** fra 2010 til 2015. Disse beskæftigede inden for design omsatte samlet for **6,5 mia. kr.** i 2015.

For Region Midtjylland viser analysen desuden, at værditilvæksten hos de virksomheder, der beskæftiger designere, har oplevet en stigning i værditilvæksten på **55%**, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på **1,6 mia. kr.**

Analysen viser videre, at eksporten hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger designere, er steget med **146%** i samme periode, svarende til en samlet eksport i 2015 på **3,4 mia. kr.**

For erhvervsklyngen design viser analysen afslutningsvist, at de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftigede designere i perioden fra 2010 til 2015 har oplevet en større vækst i antallet af årsværk, i omsætningen, i eksporten og i værditilvæksten, end det er tilfældet for landet som helhed. Det samme gør sig generelt også gældende, når udviklingen i Region Midtjylland sammenholdes med udviklingen i Region Hovedstaden. I tabellen nedenfor sammenfattes udvalgte nøgletal for design:

Region Midtjylland

55% flere årsværk
118% mere omsætning
146% mere eksport
55% mere værditilvækst

Danmark

50% flere årsværk
72% mere omsætning
80% mere eksport
45% mere værditilvækst

Design	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)
Region Nordjylland	482	+95%	0,9	+148%	0,3	+126%
Region Midtjylland	2.355	+55%	6,5	+118%	1,6	+55%
Region Syddanmark	1.568	+49%	3,4	+64%	1,1	+69%
Region Sjælland	552	+19%	1,2	-6%	0,4	-38%
Region Hovedstaden	4.993	+49%	10,4	+64%	3,4	+52%
Hele landet	9.951	+50%	22,5	+72%	6,7	+45%

Den digitale visuelle industri (DVI)

67.914 årsværk på landsplan

Analysen viser at erhvervsklyngen DVI i 2015 beskæftigede i alt **67.914 årsværk** på landsplan, svarende til 47% af alle kreative årsværk i Danmark. De 67.914 beskæftigede inden for DVI kan opdeles i to grupper - beskæftigede i DVI-branchen og beskæftigede i andre brancher. DVI-branchen udgøres af følgende branchebetegnelser:

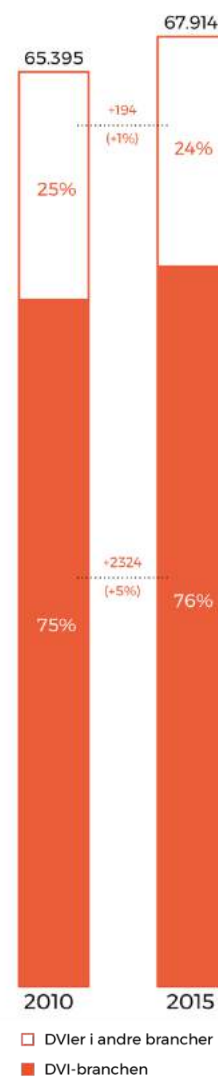
- Computerprogrammering
- Computer facility management
- Konsulentbistand vedrørende informationsteknologi
- Radiovirksomhed
- Tv-virksomhed
- Produktion af film og videofilm
- Produktion af tv-programmer
- Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video- og tv-programmer
- Distribution af film, video- og tv-programmer
- Udgivelse af computerspil
- Anden udgivelse af software

I 2015 var **76%** af DVI-årsværkene beskæftiget i virksomheder i DVI-branchen, mens de resterende **24%** var beskæftiget i andre brancher. Som det fremgår af illustrationen til højre, har den indbyrdes fordeling mellem disse to grupper været relativt konstant i perioden fra 2010 til 2015.

Som det også fremgår, er antallet af årsværk inden for DVI-området som helhed steget med 2.519 årsværk fra 2010 til 2015, svarende til en stigning på 4%. Analysen viser samtidigt, at virksomhedernes omsætning i denne periode er steget med 21% - til ca. 126,8 mia. kr. i 2015.

Omsætningen er dermed steget mere end antallet af årsværk, hvilket vidner om en stigning i værdiskabelsen pr. årsværk. I tillæg hertil viser analysen, at virksomhederne på DVI-området i denne periode har formået at løfte værditilvæksten med ca. 19%, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på ca. 54,4 mia. kr. Analysen peger derfor samlet på, at virksomhederne på DVI-området på landsplan har formået at forøge deres værdiskabelse i en periode, hvor omsætningen er steget betragteligt og hvor antallet af årsværk har været relativt stabilt. Analysen peger dermed på, at DVI-virksomhederne i siden 2010 har formået at generere en højere omsætning og værdiskabelse pr. årsværk.

67.914
DVI-ÅRSVÆRK I 2015
46,6% af alle kreative jobs
på tværs af **Danmark**

DVI udgør 41% af de kreative årsværk i Region Midtjylland

Vendes blikket mod Region Midtjylland, viser analysen at DVI-erhvervsklyngen i Region Midtjylland i 2015 beskæftigede i alt **10.785** årsværk. Det svarer til **16%** af alle DVI-årsværk på landsplan og til hele **41%** af alle kreativt beskæftigede i regionen, hvilket dog er 5%-point lavere end landsgennemsnittet (46,6%, se ovenfor).

Udviklingen fra 2010 til 2015 i det samlede antal af DVI-årsværk har i Region Midtjylland været relativt højere end resten af landet. Analysen viser således at der i Region Midtjylland er skabt 2.400 flere årsværk i denne periode. Det svarer til en stigning på 29% over perioden, mens der på landsplan ses en udvikling på blot 4% flere årsværk. Region Midtjylland tegner sig dermed for en betydelig del af væksten i antallet af DVI-årsværk på landsplan.

Analysen af den kreative økonomi inden for DVI viser endvidere, at en relativt stor andel af de beskæftigede i Region Midtjylland i 2015 var at finde inden for selve DVI-branchen, mens en mindre andel var at finde i andre brancher. Selve DVI-branchen stod således for **73%** af DVI-årsværkene. De resterende var beskæftiget i andre brancher.

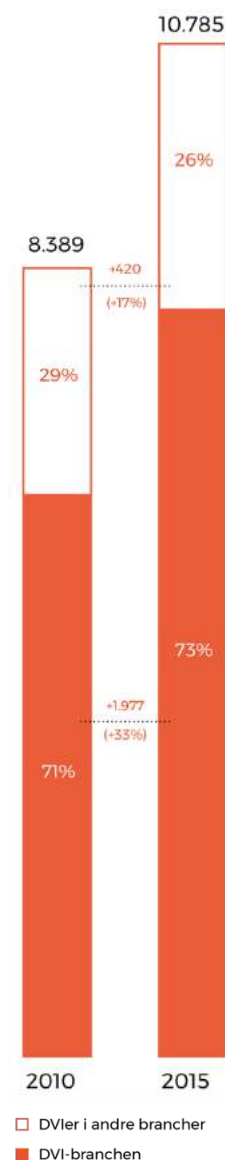
For de beskæftigede inden for DVI i Region Midtjylland viser analysen endvidere, at det især er DVI'ere i DVI-branchen, der har oplevet vækst. Analysen peger således på at antallet af årsværk inden for denne gruppe er steget med 33% i perioden fra 2010 til 2015, mens antallet af DVI-årsværk i andre brancher er steget med 17% i denne periode.

Analysen giver mulighed for at identificere de brancher udenfor DVI-branchen, som de resterende beskæftigede inden for DVI skal findes i. DVI'erne uden for DVI-branchen i Region Midtjylland skal findes inden for en bred kreds – den største branche ("Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr (46.00.4)") tegner sig således for blot 8% af de 2.800 årsværk uden for DVI-branchen i Region Midtjylland.

Analysen peger dermed på, at DVI-kompetencer anvendes hos en bred kreds af virksomheder uden for selve DVI-branchen. Foruden "Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr", skal DVI-årsværkene bl.a. findes inden for "Arkitekter og rådgivende ingeniører (71.00.0)" og "Virksomhedskonsulenter (70.00.0)". I Region Hovedstaden ses samme tendens som i Region Midtjylland. Her tegner "Pengeinstitutter" (64.00.1), "Telekommunikation" (61.00.0) og "Forsikring og pension" (65.00.0) sig dog for de største andele.

I analysen skelnes som nævnt mellem specialister og supportjobs inden for DVI-branchen. Sondringen mellem disse typer af jobfunktioner inden for DVI-branchen har alene til formål, at

10.785
DVI-ÅRSVÆRK I 2015
41,3 % af alle kreative jobs
i Region Midtjylland

bidrage med ny viden om sammensætningen af de beskæftigede inden for selve DVI-branchen. Analysen tillægger således ikke specialistjobs eller supportjobs større værdi, da de tilsammen udgør DVI-branchen.

For Region Midtjylland viser analysen, at hovedparten af de kreative årsværk i DVI-branchen skal findes blandt supportjobs, mens DVI-branchen beskæftigede færre specialist-årsværk. Disse udgjorde i 2015 **21%** af alle beskæftigede inden for DVI i regionen. Omvendt udgjorde support-årsværkene **52%** af alle beskæftigede inden for DVI i regionen. Samlet udgjorde specialist- og support-årsværkene således 73% af alle beskæftigede inden for DVI i Region Midtjylland i 2015.

Den økonomiske udvikling

I det følgende ser vi nærmere på den betydning de beskæftigede inden for DVI (dvs. i DVI-branchen såvel som *udenfor* denne) har for udviklingen i Region Midtjylland opgjort på omsætning, værditilvækst og eksport.

Analysen viser for det første, at omsætningen hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger DVI'ere, er steget med **79%** fra 2010 til 2015. Disse beskæftigede inden for DVI omsatte samlet for **22,7 mia. kr.** i 2015.

For Region Midtjylland viser analysen desuden, at værditilvæksten hos de virksomheder, der beskæftiger DVI'ere, har oplevet en stigning i værditilvæksten på **57%**, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på **8,5 mia. kr.**

Analysen viser videre, at eksporten hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger DVI'ere, er steget med hele **209%** i samme periode, svarende til en samlet eksport i 2015 på **8 mia. kr.**

For erhvervsklyngen DVI viser analysen afslutningsvist, at de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger DVI'ere i perioden fra 2010 til 2015 har oplevet en større vækst i antallet af årsværk, i omsætningen, i eksporten og i værditilvæksten, end det er tilfældet for landet som helhed. I tabellen nedenfor sammenfattes udvalgte nøgletal for DVI:

Region Midtjylland

28,6% flere årsværk
79,3% mere omsætning
209,2% mere eksport
57,1% mere værditilvækst

Danmark

3,9% flere årsværk
21,1% mere omsætning
74,3% mere eksport
18,6% mere værditilvækst

DVI	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)
Region Nordjylland	2.907	+7%	5,3	+70%	2,2	+39%
Region Midtjylland	10.785	+29%	22,7	+79%	8,5	+57%
Region Syddanmark	6.322	+15%	13,4	+48%	5,4	+52%
Region Sjælland	1.709	-15%	3,1	+12%	1,1	+13%
Region Hovedstaden	46.192	-1%	82,4	+7%	37,2	+8%
Hele landet	67.914	+4%	126,8	+21%	54,4	+19%

Som det også fremgår af tabellen, har DVI-virksomhederne i Region Midtjylland fra 2010 til 2015 realiseret en betydeligt større vækst i omsætningen end det har været tilfældet på landsplan, ligesom stigningen i værditilvæksten hos DVI-virksomhederne i Region Midtjylland har været betydeligt højere end på landsplan.

Mode

4.070 årsværk på landsplan

Analysen viser at erhvervsklyngen mode i 2015 beskæftigede i alt **4.070 årsværk** på landsplan, svarende til 3% af alle kreative årsværk i Danmark.

De 4.070 beskæftigede inden for mode kan opdeles i to grupper - beskæftigede i modebranchen og beskæftigede i andre brancher, hvor modebranchen udgøres af følgende to branchebetegnelser: "Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter" og "Industriel design og produktdesign".

Som det fremgår, omfatter modebranchen med den anvendte metode eksempelvis ikke branchebetegnelsen "Engroshandel med beklædning", som bl.a. omfatter store virksomheder som fx Bestseller. Årsagen hertil er, at virksomhederne inden for denne branche generelt beskæftiger en begrænset andel årsværk med kreative jobfunktioner.

Den økonomiske aktivitet for disse virksomheder er derfor ikke medregnet under "modebranchen", men er medregnet i opgørelsen af aktiviteten i andre brancher. Her medregnes den andel af deres økonomiske aktivitet, der svarer til andelen af medarbejdere beskæftiget i kreative jobfunktioner. Den økonomiske aktivitet fra fx Bestseller indgår dermed i analysen med den andel af deres medarbejdere, der er ansat i kreative jobfunktioner.

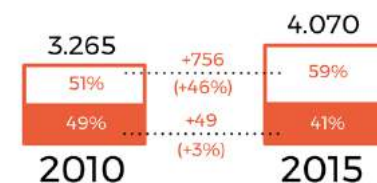
Som det også fremgår, er antallet af årsværk inden for modeområdet som helhed steget med 805 årsværk fra 2010 til 2015, svarende til en stigning på 25%. Analysen viser samtidigt, at virksomhedernes omsætning i denne periode er steget med 35% - til ca. 10,8 mia. kr. i 2015. Omsætningen er dermed steget mere end antallet af årsværk, hvilket vidner om en stigning i værdiskabelsen pr. årsværk.

I tillæg hertil viser analysen, at virksomhederne på modeområdet i denne periode har formået at løfte værditilvæksten med ca. 14%, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på ca. 3,1 mia. kr. Analysen peger derfor samlet på, at virksomhederne på modeområdet på landsplan har formået at forøge deres værdiskabelse betydeligt i en periode, hvor både omsætningen og antallet af årsværk også er steget betydeligt. Analysen peger dermed på, at modevirksomhederne siden 2010 har formået at generere en højere omsætning pr. årsværk, mens stigningen i værditilvæksten ikke helt har kunne følge væksten i antallet af årsværk.

4.070

MODEÅRSVÆRK I 2015

2,8 % af alle kreative jobs på tværs af **Danmark**

- Modefolk i andre brancher
- Modebranchen

Hver fjerde er beskæftiget i Region Midtjylland

Vendes blikket mod Region Midtjylland, viser analysen at mode-erhvervsklyngen i Region Midtjylland i 2015 beskæftigede i alt **1.052** årsværk. Det svarer til **26%** af alle mode-årsværk på landsplan og til **4%** af alle kreativt beskæftigede i regionen, hvilket er 1,2%-point højere end landsgennemsnittet (2,8%, se ovenfor).

Analysen af den kreative økonomi inden for mode viser endvidere, at en relativt lille andel af de beskæftigede i Region Midtjylland i 2015 var at finde inden for selve modebranchen, mens en større andel var at finde i andre brancher. Selve modebranchen stod således for **27%** af modeårsværkene. De resterende **73%** skulle findes som modefolk, beskæftiget i andre brancher.

Til sammenligning beskæftigede modebranchen i Region Hovedstaden i samme år 53% af modeårsværkene, mens de øvrige var beskæftiget i andre brancher. Med til sammenligningen hører desuden, at virksomhederne i Region Hovedstaden i 2015 beskæftigede tæt på dobbelt så mange inden for mode som Region Midtjylland.

Mens den gennemsnitlige vækst i antallet af årsværk på tværs af landet udgjorde **25%** fra 2010 til 2015, var væksten i samme periode større i Region Midtjylland. Her er antallet af årsværk beskæftiget med mode steget med **40%** fra 2010 til 2015.

Væksten skal især findes blandt modefolk beskæftiget i andre brancher, hvor antallet af modeårsværk er steget med 65%, mens antallet af modeårsværk inden for selve modebranchen stor set er uændret i denne periode (udviklingen i branchen har ligeledes været beskeden på landsplan). Der ses altså en udvikling, hvor modebranchen gradvist bliver mindre set i forhold til antallet af modefolk beskæftiget i andre brancher.

Analysen giver mulighed for at identificere de brancher udenfor modebranchen, som de resterende beskæftigede inden for mode skal findes i. Modefolk uden for modebranchen i Region Midtjylland skal hovedsageligt findes inden for branchen "Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr (46.00.4)". Analysen viser således, at der i 2015 var 442 moderelaterede årsværk beskæftiget inden for denne branche, hvilket svarer til 58% af alle de beskæftigede inden for mode i Region Midtjylland.

Analysen viser samtidigt, at antallet af modeårsværk inden for denne branche er næsten fordoblet fra 2010 til 2015 (+96%). De resterende årsværk fordeler sig i Region Midtjylland over yderligere 41 andre brancher, hvoraf flere kun er repræsenteret med enkelte årsværk. Engroshandel med tekstiler og husholdningsudstyr dominerer tilsvarende i Region Hovedstaden, omend antallet af modeårsværk inden for dette område var noget mindre end i Region Midtjylland (281 årsværk).

I analysen skelnes som nævnt mellem specialister og supportjobs inden for selve modebranchen. Sondringen mellem disse typer af jobfunktioner inden for modebranchen har alene til formål, at bidrage med ny viden om sammensætningen af de beskæftigede inden for selve modebranchen. Analysen tillægger således ikke specialistjobs eller supportjobs større værdi, da de tilsammen udgør modebranchen.

1.052
MODEÅRSVÆRK i 2015
4,0% af alle kreative jobs
i Region Midtjylland

□ Modefolk i andre brancher
■ Modebranchen

For Region Midtjylland viser analysen, at hovedparten af de kreative årsværk i modebranchen skal findes blandt supportjobs, mens modebranchen beskæftigede meget få specialist-årsværk. Disse udgjorde i 2015 blot **2%** af alle beskæftigede inden for mode i regionen. Omvendt udgjorde support-årsværkene **25%** af alle beskæftigede inden for mode i regionen. Samlet udgjorde specialist- og support-årsværkene således 27% af alle beskæftigede inden for mode i Region Midtjylland i 2015.

Den økonomiske udvikling

I det følgende ser vi nærmere på den betydning de beskæftigede inden for mode (dvs. i modebranchen såvel som *udenfor* denne) har for udviklingen i Region Midtjylland opgjort på omsætning, værditilvækst og eksport.

Analysen viser for det første, at omsætningen hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger modefolk, er steget med **59%** fra 2010 til 2015. Disse beskæftigede inden for mode omsatte samlet for **3,1 mia. kr.** i 2015.

For Region Midtjylland viser analysen desuden, at værditilvæksten hos de virksomheder, der beskæftiger modefolk, har oplevet en stigning i værditilvæksten på **26%**, svarende til en samlet værditilvækst i 2015 på **734 mio. kr.**

Analysen viser videre, at eksporten hos de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger modefolk, er steget med **72%** i samme periode, svarende til en samlet eksport i 2015 på **2,1 mia. kr.**

For erhvervsklyngen mode viser analysen afslutningsvist, at de virksomheder i Region Midtjylland, der beskæftiger modefolk i perioden fra 2010 til 2015 har oplevet en større vækst i antallet af årsværk, i omsætningen, i eksporten og i værditilvæksten, end det er tilfældet for landet som helhed.

Det samme gør sig generelt også gældende, når udviklingen i Region Midtjylland sammenholdes med udviklingen i Region Hovedstaden. Begge regioner ligger således over landsgennemsnittet og de to regioner indeholder tilsammen 69% af alle landets beskæftigede inden for erhvervsklyngen mode (1.052 årsværk i Region Midtjylland samt 1.901 årsværk i Region Hovedstaden af samlet set 4.072 årsværk på landsplan).

Region Midtjylland

40% flere årsværk
59% mere omsætning
72% mere eksport
26% mere værditilvækst

Danmark

25% flere årsværk
35% mere omsætning
37% mere eksport
14% mere værditilvækst

I tabellen nedenfor sammenfattes udvalgte nøgletal for mode:

Mode	Årsværk		Omsætning		Værditilvækst	
	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)	2015 (antal)	2010-2015 (udvikling)	2015 (mia. kr.)
Region Nordjylland	166	+75%	0,4	+135%	0,1	+108%
Region Midtjylland	1.052	+40%	3,1	+59%	0,7	+26%
Region Syddanmark	616	+4%	1,6	+38%	0,4	+28%
Region Sjælland	334	+1%	0,7	-34%	0,2	-56%
Region Hovedstaden	1.901	+27%	5,1	+37%	1,6	+30%
Hele landet	4.070	+25%	10,8	+35%	3,1	+14%

Som det fremgår af tabellen, peger analysen på at modevirksomhederne i Region Midtjylland har haft nogenlunde samme udvikling som på landsplan. Modevirksomhederne i Region Midtjylland har således oplevet betydelige stigninger i både antallet af årsværk, i omsætningen og i værditilvæksten.

Med til dette billede hører også, at modevirksomhederne i Region Midtjylland fra 2010 til 2015 har realiseret en større vækst i omsætningen end det har været tilfældet på landsplan, ligesom stigningen i værditilvæksten hos modevirksomhederne i Region Midtjylland har været højere end på landsplan.

Bilag

Bilag 1 - Analysens metode- og datagrundlag

Denne analyse er udarbejdet i regi af More Creative, der er et strategisk initiativ, dedikeret til at skabe vækst og arbejdspladser gennem udvikling af de kreative erhverv i Region Midtjylland. Analysen har derfor særligt fokus på de fire erhvervsklynger, som More Creative-indsatsen aktivt understøtter (arkitektur, design, mode og DVI), ligesom analysen har et særskilt fokus på Region Midtjylland.

Analysen tager metodisk set udgangspunkt i et perspektiv på den kreative økonomi, som er bredere og mere tværgående end det hidtil har været tilfældet og hvor opgørelserne af omfanget og betydningen af den kreative økonomi alene har taget afsæt i bestemte branchekoder. Analysens brede perspektiv kommer til udtryk ved, at der ikke tages afsæt i bestemte branchekoder, men i stedet i kreative jobfunktioner.

En kreativ jobfunktion er defineret som en rolle i den kreative proces, der bringer kognitive færdigheder i anvendelse for at skabe en differentiering som resulterer i et enten nyt eller væsentligt forbedret produkt, hvis endelige form ikke er fuldt ud kendt på forhånd. For at en jobfunktion er kreativ skal fire ud af fem af følgende kriterier være opfyldt: a) ny proces, b) resistent over for automation, c) ikke-gentagelig eller ikke-ensartet funktion, d) kreativt bidrag til værdikæden samt e) fortolkning, ikke blot omformning

Med afsættet i kreative jobfunktioner, afdækker analysen for første gang omfanget og betydningen af de kreativt beskæftigede i hele den samlede danske økonomi og ikke blot i de brancher som traditionelt har været klassificeret som værende kreative. Analysen anlægger dermed samme perspektiv på omfanget og betydningen af kreativ økonomi som en række andre lande, herunder bl.a. UK, Schweiz, Holland og Finland.

Den danske tilpasning af metodegrundlaget er udviklet af Seismonaut i samarbejde med Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen ultimo 2016. Metodeudviklingen omfattede dels identifikationen af i alt 44 kreative jobfunktioner, i fagklassifikationen DISCO-08 og dels beregning af den kreative intensitet inden for hver branche. Resultatet var således også identifikationen af de brancher, som rummer stor kreativ intensitet og som derved kan omtales som kreative brancher.

De kreative brancher er defineret ved en tærskelværdi på minimum 30% kreative jobfunktioner. De 30% er udregnet som et gennemsnit for perioden 2012-2014. Selvom tesen er, at de kreative jobfunktioner på sigt vil sprede sig mere til det øvrige erhvervsliv, ligger andelen af kreative jobfunktioner i det øvrige erhvervsliv langt under 30%.

Analysen af den kreative økonomi tager dermed afsæt i 44 kreative jobfunktioner og 33 kreative brancher, som alle rummer en høj intensitet af kreative jobfunktioner. I forlængelse heraf, er der som led i denne analyse foretaget en identifikation af hvilke kreative brancher, der er knyttet til de enkelte erhvervsklynger. De tilknyttede brancher fremgår af bilag 2. Eksempelvis er følgende to brancher knyttet til erhvervsklyngen mode: "Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter" og "Industriel design og produktdesign".

Beskæftigelsen inden for disse områder består enten af specialist- eller supportjobs alt efter jobfunktion. Som led i analysen er samtlige 44 kreative jobfunktioner blevet vurderet i forhold til

deres tilknytning til hver af de fire kreative erhvervsklynger. Bilag 2 viser hvilke kreative jobfunktioner, der er knyttet til de enkelte erhvervsklynger. Specialistjob er udtryk for beskæftigede i tilknyttede kreative jobfunktioner, mens supportjob er udtryk for de øvrige beskæftigede i andre jobfunktioner dog inden for klyngens relevante brancher. Det er i denne sammenhæng vigtigt at påpege, at analysen med anvendelsen af disse betegnelser, ikke tillægger nogle jobfunktioner større værdi end andre. Omvendt er det netop hensigten med analysen at pege på betydningen af alle typer af kreativt beskæftigede.

Analysen omfatter herudover også de beskæftigede i kreative jobfunktioner tilknyttet den enkelte erhvervsklynge, men som arbejder uden for dennes tilknyttede brancher. Analysen rummer dermed ikke blot aktiviteten inden for den enkelte erhvervsklynges branche, men også aktiviteten fra beskæftigede i relevante jobfunktioner uden for erhvervsklyngens branche. Eksempelvis rummer analysen både alle beskæftigede i virksomheder inden for designbranchen samt de designere (dvs. de som arbejder under design-relevante jobfunktioner), der er beskæftiget i virksomheder uden for designbranchen.

Analysens datagrundlag består af specialkørsler fra Danmarks Statistik vedrørende den danske arbejdsstyrke og danske virksomheders økonomi. Konkret omfatter dette specialkørsler fra Danmarks Statistik i Firmastatistikken for årene 2010-2015 og beskæftigelse for lønmodtagere (BFL) ligeledes for årene 2010-2015.

Bilag 2 - Erhvervsklyngernes brancher og jobfunktioner

Det følgende indeholder oversigter over de branchekoder (DB07), der i analysen er knyttet til de fire erhvervsklynger, samt de kreative jobfunktioner (DISCO-08), der er knyttet til erhvervsklyngerne. Detaljerede beskrivelser af de enkelte DISCO-koder kan findes på følgende link (fremsøg evt. den enkelte kode via tallet):

<http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/docs/groupdefn08.pdf>

Arkitektur

Inden for erhvervsklyngen arkitektur består arkitektbranchen følgende underliggende brancher:

- 711100 Arkitektvirksomhed
- 741030 Indretningsarkitekter og rumdesign

Følgende kreative jobfunktioner er knyttet til erhvervsklyngen:

- 2161 Arbejde med bygningsarkitektur
- 2162 Arbejde med landskabsarkitektur
- 2164 Arbejde med by- og trafikplanlægning
- 3432 Indretningsarkitekt- og dekoratørarbejde

Design

Inden for erhvervsklyngen design består designbranchen følgende underliggende brancher:

- 321200 Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter
- 741020 Kommunikationsdesign og grafisk design
- 741030 Indretningsarkitekter og rumdesign
- 741010 Industriel design og produktdesign

Følgende kreative jobfunktioner er knyttet til erhvervsklyngen:

- 2163 Arbejde med produkt- og tøjdesign
- 2166 Arbejde med grafisk og multimediedesign
- 2513 Web- og multimedieudvikling
- 7314 Pottemagerarbejde og beslægtede funktioner
- 7315 Glaspusterarbejde og arbejde med færdiggørelse af glasprodukter
- 7316 Skiltemaler-, dekoratør- og gravørarbejde
- 7317 Håndfremstilling af produkter i træ og tilsvarende materialer
- 7319 Andet præcisionshåndværk

DVI

Inden for erhvervsklyngen DVI består DVI-branchen følgende underliggende brancher:

- 620100 Computerprogrammering
- 620300 Computer facility management
- 620200 Konsulentbistand vedrørende informationsteknologi
- 601000 Radiovirksomhed
- 602000 Tv-virksomhed
- 591110 Produktion af film og videofilm
- 591120 Produktion af tv-programmer
- 591200 Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video- og tv-programmer
- 591300 Distribution af film, video- og tv-programmer
- 582100 Udgivelse af computerspil
- 582900 Anden udgivelse af software

Følgende kreative jobfunktioner er knyttet til erhvervsklyngen:

- 133010 Ledelse af hovedaktiviteten inden for informations- og kommunikationsteknologi (Business to Business)
- 2166 Arbejde med grafisk og multimediedesign
- 251110 Arbejde med overordnet IT-arkitektur
- 251120 Design af IT-systemer og analyse af forretningsprocesser
- 251220 Rådgivning og programmering inden for softwareudvikling
- 2513 Web- og multimedieudvikling
- 2654 Arbejde med instruktion og produktion af film, teater og lign.
- 2655 Skuespilarbejde
- 2656 Speakerarbejde på radio, TV og andre medier
- 3431 Fotografarbejde

Mode

Inden for erhvervsklyngen mode består mode-branchen følgende underliggende brancher:

- 321200 Fremstilling af smykker i ædle metaller og relaterede produkter
- 741010 Industriel design og produktdesign

Følgende kreative jobfunktioner er knyttet til erhvervsklyngen:

- 2163 Arbejde med produkt- og tøjdesign
- 5241 Modelarbejde
- 7313 Juveler-, guld- og sølvsmedearbejde
- 7318 Håndfremstilling af produkter i tekstil, læder og tilsvarende materialer
- 7319 Andet præcisionshåndværk
- 7531 Skrædderarbejde og beslægtet arbejde